

הדרך נמשכת

אני יושבת באולם המתנ"ס המלא במגדל-העמק וחשה כאילו אברהם אורן נמצא בינינו גם היום. אני רואה אותו יושב בשורה הראשונה כמו בעבר, בכל הדרו, וצופה בנו. כיצד אפשר להתייחס אל אורן ולדבר עליו בזמן עבר?

דרך ארוכה צעדנו יחד מאז ראשית הדרך לפני 25 שנה. הימים ימי תחילת הרפורמה בשישה בתי ספר בארץ. אני מורה צעירה ואתה אברהם אז מנהל חדש וצעיר. כבר במפגש הראשון שלי אתך אתה מעביר בי תחושה של שותפות ורצון להיוועץ, להביע דעה ולהרתם לעשייה. אותה תחושה שנטעת בי באותו מפגש ראשון מלווה אותי מאז והיא שותפה לרבים מחברי לצוות המורים גם היום. פיתחת תרבות אירגונית מיוחדת במינה שעיקר המסר בה: אם יש לך רעיון — רוץ אתו קדימה. יש לך תפקיד — הוא שלך באחריותך המלאה ובגיבוי מלא.

הנה דוגמא קטנה וממחישה. בחודש נובמבר האחרון, אותו חודש שבו עוד זכינו לשהות במחיצתך נפגשתי עם מנחה בנושא העולים. אברהם, אתה עובר במסדרון, נכנס לחדר, עורך היכרות ואומר: עכשיו היא מרכזת העולים, היא מנהלת את הנושא החשוב וזה שלה — כך ציינת בפסקנות האופיינית לך. ואכן זו היתה גישתך הניהולית לכל בעלי התפקידים בבית הספר. לא היית מנהל סמכותי אך לכולנו היה ברור למי הסמכות.

בתרבות אירגונית זו "החדר של אורן" הפך למושג וגם עכשיו, כאשר החדר מיותר, הכסא שלך ריק ואתה לא אתנו, אנו ממשיכים כהרגלנו לומר: "הישיבה מתקיימת בחדר של אורן". חדרך היה של כולנו. תמיד פתוח למורים, צוות מינהלה ותחזוקה, תלמידים והורים. ויחד עם זאת ידעת לשמור על תחום פרטיות מיוחדת משלך.

לעתים אני שואלת את עצמי מה מניע אותי ועוד רבים מחברי בצוות המורים לנסוע 25 שנה מטבעון, מחיפה ומישובים אחרים למגדל-העמק. הנסיעה לרוגוזין היא לא סתם דרך למקום עבודה, אלא הרבה מעבר לזה. בית ספר הפך לי ולרבים לבית שני: אמון וכבוד הדדי, משמעת עצמית לצד ספונטניות, עידוד ופיתוח יוזמות, הכח המניע את נלגלי העשייה הרבת-תחומית של בית הספר והאוירה החינוכית המיוחדת שבו. רווחך, אברהם אורן, תמשיך להיות אותו כח מניע שלנו כבעבר, כח שמתבטא במוסר עבודה גבוה, איכפתיות, לויאליות, חברות ופתיחות לצד ביקורת וויכוחים בלתי נלאים בנושאים עקרוניים.

מעל כל אלה, אברהם, נשקף המבט והחיוך המיוחדים לך, אשר מהם נשקפת אופטימיות אין קץ ואהבה לאדם באשר הוא ולתלמידך מעל לכל. במשך שנים קיימת את השיעור השבועי שלך עם כל שכבת גיל. גם כאשר גדל מספר התלמידים בשכבה, לא ויתרת על

השיעור השבועי שהפך לנכס חינוכי ייחודי בבית הספר שלנו – אקטואליה, דיונים בנושאים מדיניים, תלמידים מכוונסים יושבים בצפיפות, מביעים דעות ומפנימים ערכים. תלבושת אחידה עליה רשומות המלים "תן כבוד לזולת", דף חינוך, שיעורי ייעוץ, יע"ף, שירות לקהילה, שמיניות לערי פיתוח, כיתות קלט, נוער מנותק, בית ספר קהילתי, מועצת תלמידים – כל אלה יחד מהווים רקמה של אתוס שנרקם במשך השנים. חלק בלתי נפרד מאתוס זה מהווים הטכסים: סדר פסח מסורתי שנערך עד שחדר האוכל נסגר, מסדר פתיחת שנת הלימודים של תלמידי י"ב לכיתות ז' המתקבלות לביה"ס, "שירוגוזין", ערב גבורה, ערבי הנצחה לבוגרים ומסיבות סיום שהיו לשם דבר. לקראת ביצוע טכסים – מורים ותלמידים מוציאים את המקסימום מעצמם. תמיד הרגשתי שכאשר אני מובילה נושא – הוא צריך להתבצע ברמה הגבוהה ביותר. ואתה ידעת לטפוח על השכם ולפרגן. מהאתוס שיצרת לא נפקדים תכנים לימודיים חדשניים וצוות מורים לומד ומשתלם. חשוב לך לדחוף את כולם כלפי מעלה, להגיע לתוצאות טובות בתחום העיוני והטכנולוגי, בבחינות הבגרות ובאינטגרציה.

בצוות שלנו ובחברת התלמידים נוצרה "גאוות יחידה". האתוס הזה הביא להרגשת השייכות. זוכרת אני את שאלון המשוב במחקר שנערך בשנת 1979 על ידי ד"ר רחל לזרוביץ וצוות מאוניברסיטת חיפה. באותו שאלון נשאלה השאלה – איך יהיה בית ספר ללא אורן כמנהל? אורן, לצערי העמדת אותנו במבחן. במחצית השנה האחרונה מתנהל בית הספר כאילו אתה נמצא. הכל על פי דרכך. הצוות עובד והכל מתנהל ברמה גבוהה, אך אתה כה חסר והכאב כה חד. בכל אחד מאתנו טבוע אברהם אורן הפרטי שלו. עוצמת דמותך ומנהיגותך תישאר לעד ותתן לי, ואני מאמינה שגם לרבים אחרים, את הכח להמשיך בדרכך בימים שיבואו.

זוהבה סלע